

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2006 M. RUGSĖJO 29 D. ĮSAKYMO NR. V-819 „DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 88:2006 „GYDYTOJAS VAIKŲ ENDOKRINOLOGAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m. rugpjūčio 2 d. Nr. V-971
Vilnius

1. P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymą Nr. V-819 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 88:2006 „Gydytojas vaikų endokrinologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 88:2019 „GYDYTOJAS VAIKŲ ENDOKRINOLOGAS“ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 4 straipsnio 4 dalimi:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 88:2019 „Gydytojas vaikų endokrinologas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

2. N u s t a t a u, kad sveikatos apsaugos ministro įsakymuose nuoroda į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymą Nr. V-819 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 88:2006 „Gydytojas vaikų endokrinologas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ reiškia nuorodą į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymą Nr. V-819 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 88:2019 „Gydytojas vaikų endokrinologas“ patvirtinimo“.

Laikinai einantis sveikatos apsaugos ministro pareigas

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2006 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-819
(Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2019 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. V-971
redakcija)

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 88:2019 GYDYTOJAS VAIKŲ ENDOKRINOLOGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 88:2019 „Gydytojas vaikų endokrinologas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) privaloma visiems gydytojams vaikų endokrinologams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

2. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Gydytojas vaikų endokrinologas** – medicinos gydytojas, įgijęs gydytojo vaikų endokrinologo profesinę kvalifikaciją.

2.2. **Gydytojo vaikų endokrinologo praktika** – gydytojo vaikų endokrinologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti vaikų endokrininės sistemos ligų diagnozavimą, gydymą, medicininę reabilitaciją ir profilaktiką.

2.3. Kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

3. Gydytojo vaikų endokrinologo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas bei vaikų ligų ir vaikų endokrinologijos rezidentūrą. Užsienyje įgyta gydytojo vaikų endokrinologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Teisę verstis gydytojo vaikų endokrinologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs gydytojo vaikų endokrinologo profesinę kvalifikaciją ir turintis Medicinos praktikos įstatymo nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal gydytojo vaikų endokrinologo profesinę kvalifikaciją.

5. Gydytojas vaikų endokrinologas verčiasi gydytojo vaikų endokrinologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti vaikų endokrinologijos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir gydytojas vaikų endokrinologas.

6. Gydytojas vaikų endokrinologas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitais specialistais.

7. Gydytojas vaikų endokrinologas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

8. Gydytojas vaikų endokrinologas turi teisę:

8.1. verstis gydytojo vaikų endokrinologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reguliuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

8.2. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 ir 15 punktuose nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis;

8.3. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymo Nr. 112 „Dėl Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

8.4. išduoti medicininius ar sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

8.5. vykdyti laikino darbingumo netekimo ekspertizę ir išduoti nedarbingumo pažymėjimus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių laikiną nedarbingumą, nustatyta tvarka;

8.6. konsultuoti pacientus (taip pat ir nuotoliniu būdu), fizinius ir juridinius asmenis;

8.7. atsisakyti teikti sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

8.8. nustatyti asmens mirties faktą Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka.

9. Gydytojas vaikų endokrinologas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

10. Gydytojas vaikų endokrinologas privalo:

10.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;

10.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai tirti, diagnozuoti ir gydyti ligas, būkles bei sveikatos sutrikimus, rekomenduoti ir dalyvauti organizuojant profilaktikos priemones bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

10.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir (ar) gydytis pas atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

10.4. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais, dalyvaujančiais atliekant tyrimo, diagnostikos ir gydymo veiksmus;

10.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

10.6. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

10.7. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

10.8. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytais pagrindais ir tvarka;

10.9. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.10. laikytis licencijuojamos sveikatos priežiūros specialisto veiklos sąlygų;

10.11. tvarkyti gydytojo vaikų endokrinologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

10.12. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

10.13. taikyti Lietuvos Respublikoje tik medicinos mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

10.14. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

10.15. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

11. Gydytojo vaikų endokrinologo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs vaikų endokrinologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas, dirbdamas gydytoju vaikų endokrinologu bei nuolat tobulindamas kvalifikaciją ir domėdamasis nuolatine mokslo ir praktikos pažanga.

12. Gydytojas vaikų endokrinologas turi žinoti:

12.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

12.2. medicinos statistikos pagrindus;

12.3. sveikatos draudimo pagrindus;

12.4. sveikatos teisės pagrindus.

13. Gydytojas vaikų endokrinologas turi išmanyti:

13.1. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;

13.2. žmogaus psichologijos ypatumus, psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio žmogaus bei jo artimųjų psichologiją;

13.3. endokrininių ligų genetiką;

13.4. endokrininės sistemos ontogenezę;

13.5. endokrininių liaukų tarpusavio sąveiką;

13.6. hormonų sekreciją ir veikimo mechanizmą;

13.7. saugos darbe reikalavimus;

13.8. medicinos etikos ir deontologijos pagrindus;

13.9. bendruosius vaikų sveikatos priežiūros organizavimo principus;

13.10. pagrindinius slaugos reikalavimus;

13.11. vaiko organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus;

13.12. vaiko endokrininės sistemos ligų epidemiologiją, patogenezę, etiologiją, klasifikaciją, rizikos veiksnius, simptomatiką, diagnostikos ir gydymo metodus, profilaktikos principus;

13.13. vaistinių preparatų klinikinę farmakologiją;

13.14. vaiko psichologijos ypatumus, dažniausius psichikos sutrikimus, sveiko ir sergančio vaiko bei jo artimųjų psichologiją, taip pat socialinių veiksnių įtaką vaiko sveikatai;

13.15. endokrininės sistemos liga sergančio vaiko mitybą, medicininės reabilitacijos, ankstyvosios reabilitacijos ir specialiojo ugdymo principus;

13.16. asmens duomenų apsaugos principus.

14. Gydytojas vaikų endokrinologas turi gebėti:

- 14.1. dirbti savarankiškai ir komandoje su kitais specialistais;
 - 14.2. bendrauti su vaiku ir jo artimaisiais;
 - 14.3. surinkti anamnezę, įvertinti bendrą vaiko somatinę būklę;
 - 14.4. atlikti klinikinį įvairaus amžiaus vaikų tyrimą ir interpretuoti jo rezultatus;
 - 14.5. sudaryti paciento ištyrimo ir gydymo planą ir jį vykdyti;
 - 14.6. įvertinti endokrinologijos praktikoje naudojamų laboratorinių, radiologinių tyrimų ir mėginių rezultatus, žinoti jų ypatumus ir dinamiką pagal vaiko amžių;
 - 14.7. stebėti glikemiją ir vykdyti cukrinio diabeto kontrolę;
 - 14.8. įvertinti glikemijų kontrolės duomenis pagal gliukomačius ir nuolatinės gliukozės stebėjimo sistemos (NGSS) rodmenis;
 - 14.9. pritaikyti gydymą nuolatine insulino poodine infuzija;
 - 14.10. suteikti neatidėliotiną pagalbą endokrininių ligų ūmių būklių atvejais;
 - 14.11. išmatuoti ir pagal amžiaus standartus įvertinti vaikų ir paauglių ūgį, svorį, augimo greitį, kūno proporcijas, lytinį brendimą;
 - 14.12. pagal plaštakos ir riešo rentgenogramas nustatyti paciento kaulinį amžių;
 - 14.13. kliniškai įvertinti įvairaus amžiaus vaikų endokrininių liaukų būklę (apžiūra, palpacija);
 - 14.14. vertinti gydymo efektyvumą;
 - 14.15. vaikui ir jo artimiesiems priimtinu būdu paaiškinti ligos pobūdį, diagnostikos, gydymo bei sveikatos priežiūros principus.
15. Gydytojas vaikų endokrinologas gali atlikti endokrininių liaukų echoskopinius tyrimus ir skydliaukės punkcines biopsijas, jeigu to buvo mokoma universitetinių medicinos studijų ir (ar) vaikų ligų ir vaikų endokrinologijos rezidentūros metu arba gydytojas yra baigęs Vilniaus universiteto ar Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bendrai nustatytos trukmės atitinkamą tobulinimosi kursą ar atlikęs atitinkamą stažuotę Vilniaus universiteto arba Lietuvos sveikatos mokslų universiteto atitinkamoje klinikoje arba rezidentūros bazėje ar kitos užsienio valstybės universitete, rengiančiame ir tobulinančiame atitinkamus specialistus ir jeigu atitinkami sveikatos apsaugos ministro įsakymais patvirtinti atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimai nenustato kitokio papildomo tobulinimo.
16. Gydytojas vaikų endokrinologas turi diagnozuoti, diferencijuoti ir gydyti šias ligas bei būsenas:
- 16.1. vaisiaus ir naujagimio endokrininius sutrikimus;
 - 16.2. vaiko augimo ir lytinio brendimo sutrikimus;
 - 16.3. reprodukcinės sistemos sutrikimus;
 - 16.4. skydliaukės ligas;
 - 16.5. antinksčių sutrikimus;
 - 16.6. cukrinį diabetą;
 - 16.7. hipoglikemiją;
 - 16.8. kalcio, fosforo ir vitamino D apykaitos sutrikimus;
 - 16.9. kaulų metabolizmo sutrikimus;
 - 16.10. vandens ir elektrolitų pusiausvyros sutrikimus;
 - 16.11. vaikų nutukimą ir metabolinį sindromą;
 - 16.12. ūmias vaikų endokrinines būkles;
 - 16.13. genetinius endokrininius sindromus;
 - 16.14. autoimuninės kilmės endokrinopatijas;
 - 16.15. dauginius endokrininius neoplazinius sindromus;
 - 16.16. endokrininius sutrikimus po vėžio gydymo;
 - 16.17. lyties diferenciacijos sutrikimus.
-